

Teoretické (kon)texty nonfikčního filmu

lucie.cesalkova@seznam.cz

konzultace: středa 10.00 – 11.30

požadavky k zápočtu :

- účast : zúčastnit se minimálně 7 z 11 seminářů

- prezentace :
 - ústní prezentace čteného textu na semináři/
písemná esej na 5 normostr. (do 7. června 2007)

(do pondělní půlnoci před středeční prezentací
odevzdat handout do dokumentů kurzu)

definice nonfikčního / dokumentárního filmu

- John Grierson – 1926 (ad *Moana* – Robert Flaherty)

„dokument je kreativním uchopením aktuality“

- zaznamenat aktuální okolnosti smysly vnímatelné a lokalizovatelné v reálném čase a prostoru
- s materiálem pracovat tvořivým způsobem

John Grierson: dvojí moment opozice

fikční versus dokumentární versus faktický film

fikční	dokumentární	faktický
imaginární svět	aktuální svět	aktuální svět
tvůřivá manipulace	tvůřivá manipulace	záznam/ deskripce

předsudky o dokumentárním filmu

nejčastějšími předsudky jsou, že dokumentární film je :

- „realistický“
- „objektivní“
- „nenarativní“
- „non-fikční“

x Griersonovo primární vymezení dokumentu

x standardní tendence

Richard M. Barsam: Nonfiction Film (1973)

- „Nonfikční film (nf.) dramatizuje fakta.“
(? životopisný fikční film, experiment)
- specifikace: „nf. vychází z bezprostřední společenské situace, zachycené v její aktualitě“
(? experiment)
- „dokumentární film se vyděluje jako svébytný druh nonfikce, který usiluje o
 - kreativní interpretaci
 - společensko-politický účel“

druhy a žánry nonfikčního filmu

druhy :

- dokument
- vzdělávací (populárně-naučný) film
- instruktážní film
- třídní film
- týdeník
- ? abstraktní + experimentální film

žánry :

- sociální, cestopisný/ geografický, etnografický, průmyslový, reklamní/ propagační, kulturní/ umělecký

Michael Renov: Theorizing Documentary (1993)

4 základní tendence dokumentu

- 1) zaznamenat, ukázat, nebo uchovat
- 2) přesvědčit nebo prosadit
- 3) analyzovat
- 4) vyjádřit

Bill Nichols: Representing Reality (1991)

mnohoperspektivní pohled:

- nutnost zkoumat utváření významu pojmu „dokumentární film“ na více rovinách
- **institucionální rámec**
- **společenství praktiků**
- **korpus textů**
- **komunita diváků**

dokumentární konvence

- archivní metráž + fotografie
- „talking heads“
- voice-over komentář
- rekonstrukce
- „poskakující“ kamera